SUOMEN VAPAA-AJAN-
KALASTAJIEN
KESKUSJÄRJESTÖ

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö
Vanha talvitie 2-6 A 11
00580 Helsinki

vapaa-ajankalastaja@vapaa-ajankalastaja.fi

LAUSUNTO

2.3.2018

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta

MmV@eduskunta.fi

Aihe: Maa- ja metsätalousvaliokunta torstai 08.03.2018 klo 10:00 / HE 10/2018 vp / Asiantuntijapyyntö

Asia: HE 10/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain 8 ja 10 §:n muuttamisesta

Lausunto Tenon kalastussopimuksen voimaansaattamislain muuttamisesta

Suomi ja Norja ovat uudistaneet Tenojoen kalastussopimuksen ja siihen liittyvän kalastussäännön, joka oli uudistettuna voimassa vuoden 2017 kalastuskaudella. Kalastuslupien hinnat säädetään nykykäytännön mukaan Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella ja lupahinnoittelun tasoa säädellään kalastussopimuksen voimaansaattamislain 10§. Voimaansaattamislain 8§ säädetään kalastuslupien myynnin järjestämisestä, lupien kirjoituspalkkiosta ja saaliin ilmoittamisesta. Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta pyytää lausuntoa kalastussopimuksen voimaansaattamislain 8 ja 10§ muuttamista koskevasta hallituksen esityksestä. Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö (SVK) esittää lausuntonaan seuraavaa.

Huomioita kaudella 2017 Tenolla voimassa olleesta lupahinnoittelusta ja käytännöistä

1) Ulkopaikkakuntalaisten kalastuslupien hintojen nousu oli huomattavaa aiempaan lupahinnoitteluun verraten. Lupien hinnat nousivat 25-300 % riippuen ajankohdasta, kalastustavasta ja kalastusvyöhykkeestä.

2) Nuoret ja perheet jätettiin vuonna 2017 kokonaan huomioimatta lupahinnoittelussa. Heille ei ollut Suomen puolelta Tenojokea saatavissa edullisia kalastamaan kannustavia lupia. Norjan lupamyynnissä alle 16-vuotiailta ei peritty kalastuksesta maksua.

3) Kalastuslupien sähköinen myyntijärjestelmä toimi lupamyynnin alkaessa huonosti tai ei lainkaan. Lupien kirjoituspalkkioiden suuruudesta ja oikeudesta periä niitä oli epäselvyyksiä.

4) Ulkopaikkakuntalaisten ja paikkakuntalaisten kalastuslupien hintaerot olivat kohtuuttoman suuret. Ulkopaikkakuntalaisilta perittiin 2-3 vuorokauden kalastusluvasta sama maksu kuin paikkakuntalaisilta koko vuoden luvasta.

5) Myytävien kalastuslupien kokonaismäärän rajoittaminen 22 000 kalastusvuorokauteen aiemmin myydyn noin 33 000 kalastusvuorokauden sijaan johti tilanteeseen, jossa kalastajilla ei ollut kohtuullista mahdollisuutta hankkia kalastuslupia haluamaansa aikaan ja kalastusvyöhykkeeseen. Tämä oli ongelmallista erityisesti kalastusryhmien kalastuksen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Hallituksen esitys sisältää voimaansaattamislain 8 ja 10 §:ien osalta seuraavia muutoksia

Ulkopaikkakuntalaisille myytävien lupien hinnoitteluun tulisi kolme hintatasoa: rantakalastus, venekalastus ja lisäksi kolmas hintataso alueelle Inarijoki Matinkönkään yläpuolella ja Kietsimäjoki. Matinkönkään yläpuolella yksi ja sama lupa oikeuttaisi sekä ranta- että venekalastukseen.

Ulkopaikkakuntalaisten kalastuslupien vuorokausihinnoittelun vaihteluvälin alaraja poistettaisiin, joka mahdollistaisi alle 18-vuotiaille maksuttoman tai muita edullisemman kalastusluvan.

Ulkopaikkakuntalaisten vuorokausiluvan hinnan yläraja olisi 150 euroa kaikissa kolmessa lupien hintatasossa (rantakalastus, venekalastus, Inarijoki).

Kalastusluvan kirjoittamisesta perittäisiin kirjoituspalkkiona alle 60 euron hintaisten lupien osalta vähintään kolme euroa ja yleisesti enintään viisi prosenttia kalastusluvan hinnasta.

Luvanmyyjien velvollisuuksia saalisilmoituksen jättämiseen liittyen lisätään aiemmasta.

Kalastuslupien hinnoittelussa pitää noudattaa kohtuutta

SVK korostaa, että Tenojoen kalastussopimuksen ja kalastussäännön valmistelussa tavoitteena ollut 30 % leikkaus lohenkalastukseen on toteutettu myytävien kalastuslupien määrää pienentämällä ja kalastusaikaa ja -kautta lyhentämällä. Todellinen leikkaus ulkopaikkakuntalaisten lohenkalastukseen vuonna 2017 oli yli 50 %.

Kalastuslupien hinnoittelulla ei ole suoranaista vaikutusta lohikantojen suojelutasoon, kun myytävien lupien määrää ja sallittuja kalastusaikoja on rajoitettu. Korkeat hinnat voivat kuitenkin rajoittaa esimerkiksi nuorten ja lapsiperheiden mahdollisuutta osallistua kalastukseen.

SVK esittää, että Tenon kalastussopimuksen voimaansaattamislain 10 § 2 momentin kohdissa 1-3 määritelty ulkopaikkakuntalaisen vuorokausiluvan korkein hinta olisi maksimissaan 60 euroa kaikissa lupatyypeissä. Aiemmin voimassa ollut ja nykyiseen esitykseen kuuluva 150 euron yläraja lupavuorokauden hinnassa on kohtuuttoman korkea ja johtaa Tenojoella kalastavien ulkopaikkakuntalaisten lupien hintojen jatkuvaan nostamiseen, jonka seurauksena yhä suurempi osa kalastuksen harrastajista jää ilman kalastusmahdollisuutta.

Ulkopaikkakuntalaisten kalastusluvan hinnan alarajan poistaminen 10§ on kannatettavaa ja kannustaa nuoria ja perheitä kalastusharrastuksen pariin. Esitetty käypää hintaa halvempi tai maksuton kalastusmahdollisuus alle 18-vuotiaille on hyvä ratkaisu.

Kalastuslupien myyjien kirjoituspalkkion kiinteän summan määrittäminen on 8§ tärkeää. Kirjoituspalkkion tasona kiinteä 2 tai 3 euroa myytyä lupaa kohden olisi kohtuullinen ja vastaisi yleistä suomalaista käytäntöä. Kirjoituspalkkion suuruus samansisältöisestä palvelusta ei saa vaihdella eri luvanmyyjien kesken.

Saalisseurannasta tai muusta lisääntyvästä luvanmyyjiltä edellytettävästä työstä tulisi maksaa tarvittaessa korvausta suoraan kertyvistä lupatuloista, eikä periä korkeita kirjoituspalkkioita kalastusluvan ostajilta.

Lohikantojen hoidon näkökulmasta kaikki saalisilmoituksien palauttamisen tehostamiseen liittyvät toimet ovat kannatettavia.

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry

Markku Marttinen
toiminnanjohtaja